

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет культури і мистецтв
Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені Івана Карпенка-Карого
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ФІЛОСОФІЯ
КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ
МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

28 березня 2024 р.

Київ 2024

УДК 130.2:7.072.2:378(082)

Редакційна колегія: **Бенюк Богдан Михайлович** – професор, народний артист України; **Бойко Людмила Павлівна** – кандидатка педагогічних наук, професорка; **Годованюк Тетяна Леонідівна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Задорожна Ірина Павлівна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Зузяк Тетяна Петрівна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Кириленко Катерина Михайлівна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Коломієць Алла Миколаївна** – докторка педагогічних наук, професорка; **Котляренко Світлана Василівна** – кандидатка філологічних наук, доцентка, редакторка; **Кундеревиц Олена Вікторівна** – кандидатка філософських наук, доцентка; **Мартинюк Михайло Тадейович** – доктор педагогічних наук, професор, Дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України; **Соловей Віктор Володимирович** – кандидат педагогічних наук, доцент; **Терешко Інна Григорівна** – кандидатка педагогічних наук, доцентка.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 13 від 25 березня 2024 р.)*

III Всеукраїнську наукову конференцію «Філософія культурно-мистецької освіти» зареєстровано та внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2024 р.

Філософія культурно-мистецької освіти : матеріали III Всеукр. наук. конф., м. Київ, 28 бер. 2024 р. Київ, 2024. 152 с.

ISBN 978-966-602-386-8

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність поданого тексту, за правильне цитування джерел та посилання на них, а також за інші відомості, що містяться в тезах.

Роботи авторів, які не мають наукового ступеня (вченого звання), узгоджені та затверджені науковими керівниками.

Тези репрезентують погляди авторів тексту, які можуть не збігатися із позицією упорядників та редакторів.

© КНУКіМ, 2024

*З вірою у Перемогу України в російсько-українській війні
та вдячністю всім, хто стоїть на сторожі української
ідентичності та боронить Українську Державу!*

ЗМІСТ

Ашихміна Н. В., Дашковський В. Я.	Антропологічні засади виховної роботи в мистецьких закладах вищої освіти	9
Балалаєва О. Ю.	Культура та мистецтво в описових новинних кодах	13
Балдинюк Д. І.	Сучасна академічна музика і джаз: точки перетину	16
Бенюк О. Б.	Впровадження цінностей академічної культури в студентському середовищі	19
Бідюк Д. Є.	Професійна майстерність педагога-хореографа	23
Бойко Л. П.	Культурні цінності та їх трансформація у цифровому суспільстві	26
Васильєв С. С.	Особливості інтернаціоналізації вищої театральної освіти у країнах Європейського Союзу	28
Ворожейкін Є. П.	Освітній потенціал онлайн дошки Miro	31
Гардабхадзе І. А.	Філософія сталого розвитку в процесах культурно-мистецької освіти. Роль креативних індустрій	34
Гололобов С. М.	Шляхи гармонізації державної політики у сфері культури та державної політики у сфері освіти в контексті розвитку сучасної України	39

Гурбанська А. І.	Екзистенційно-філософська парадигма творчості Тараса Шевченка	44
Дієз А. О.	Психологічні аспекти публічного виступу учнів-акордеоністів мистецьких шкіл	47
Доброносова Ю. Д.	Комунікативний горизонт викладання філософських дисциплін в умовах війни	51
Казначеева Л. М., Лавор М. О.	Діяльність Рівненського міського Палацу дітей та молоді як багатопрофільного майданчика позашкільної освіти	56
Карпенко А. М.	Дитяча література періоду повномасштабної війни та її вплив на формування життєвих навичок молодших школярів	59
Карпіцький М. М.	Завдання практичної філософії в умовах війни	63
Кириленко К. М.	Особливості використання мультимедійного проєктору в процесі викладання курсу «Філософія» у закладі вищої освіти	66
Ковальчук Н. В., Ярмоленко М. А., Гординський Ю. С.	Сучасні погляди на формування мотивації у дітей і підлітків до занять різними кіберспортивними дисциплінами	70

Коломієць А. М., Швець О. А.	Використання штучного інтелекту в мистецькій освіті	73
Коник Д. С.	Тема культурної боротьби в роботі над виставою «Тореадорів з Васюківки» як складова процесу навчання майбутніх акторів	78
Конюкова І. Я., Сидоровська Є. А.	Комунікативна стратегія і тактика функціонування кінесичних засобів етикету	82
Кравчук О. О.	Особливості застосування штучного інтелекту у ЗВО культурно-мистецького спрямування (на прикладі роботи з ChatGPT)	86
Кундеревич О. В.	Гуманізація та гуманітаризація сучасної освіти: пошуки нової парадигми	88
Купчик В. А.	Міждисциплінарні підходи в підготовці фахівців культурно-мистецької сфери	92
Марущак О. В., Красильникова І. В.	Культурологічний підхід у професійній підготовці майбутніх фахівців галузі художньо-педагогічної освіти	94
Мірзоян К. О.	Роль хору в соціалізації особистості: антропологічний аналіз	98
Музика Ю. О.	Інтеграція у навчанні народної хореографії учнів позашкільних закладів освіти	101

Олійник Г. С.	Методологія наукових досліджень: окремі аспекти курсу при підготовці магістрів спеціальності 022 «Дизайн»	103
Самойленко О. Ю.	Декоративно-прикладне мистецтво в сучасному культурному вимірі	106
Семенчук В. В.	Регіональний пісенний фольклор як джерело сучасної хорової творчості	108
Семко Л. В.	Інноваційна інструментально-виконавська підготовка музикантів	112
Сінельников В. І.	Перші гімназії Житомира та їх роль у житті національних спільнот регіону (друга половина XIX – перша половина XX ст.)	115
Соловей В. В.	Забезпечення гедоністичного компонента в процесі гончаротворіння як умова підготовки майбутніх фахівців декоративного мистецтва	119
Тадля О. М.	Куратор-коуч академічної групи в навчальній та креативно-інноваційній діяльності закладу вищої освіти	123
Терлецька А. А.	Особливості підготовки піаністів у закладах вищої освіти мистецько-педагогічного спрямування в умовах воєнного стану	126

Тимофєєва К. О.	Філософська картина світу П. Куліша (на прикладі епістолярних матеріалів)	129
Чумак Є. С.	Цифрові технології в культурно- мистецьких проєктах бібліотек	132
Шафарчук Т. Г.	Формування навичок академічного співу здобувачів мистецько-педагогічної освіти	135
Шимкова І. В., Цвілик С. Д.	Застосування хмарних сервісів у проєктуванні змісту фахової підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій	138
Шум О. В., Левіщенко М. С.	Штучний інтелект у вивченні іноземних мов: переваги та недоліки	142

**Казначесва
Людмила Миколаївна**

кандидатка історичних наук,
доцентка кафедри івент-індустрій,
культурології та музеєзнавства,
Рівненський державний
гуманітарний університет
ORCID: 0000-0002-8896-2145

**Лавор
Марія Олександрівна**

здобувачка ОС «Бакалавр» 4 року навчання,
спеціальність 028 Менеджмент
соціокультурної діяльності,
Рівненський державний
гуманітарний університет

ДІЯЛЬНІСТЬ РІВНЕНСЬКОГО МІСЬКОГО ПАЛАЦУ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ЯК БАГАТОПРОФІЛЬНОГО МАЙДАНЧИКА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

В системі освіти сучасної України окреме місце займає позашкільна освіта, спрямована на розвиток здібностей та задоволення інтересів дітей та молоді у вільний від шкільного навчання час. Інтерес до позашкільних закладів зумовлений кількома чинниками: добровільністю вибору видів діяльності, якими дитина хоче займатися поза школою, різноманітністю напрямів цієї діяльності тощо. Батьки завжди звертають особливу увагу на навчання та виховання в позашкільних закладах: саме там розкриваються здібності та таланти дітей, закладаються підвалини майбутніх інтересів та сфери самореалізації, адже заняття спрямовані на особистісний розвиток дитини в конкретній сфері за межами шкільної програми. Заняття в позашкільних закладах, як правило, здійснюються на базі профільних гуртків, центрів, клубів, студій, шкіл і характеризується кваліфікованим кадровим забезпеченням.

Основним осередком позашкільної освіти, який водночас є потужним майданчиком цікавих, актуальних, різнопланових культурних ініціатив та подій у Рівному, є Рівненський міський Палац дітей та молоді (далі – ПДМ). Засновником та власником закладу є територіальна громада Рівного в особі Рівненської міської ради. Палац має давню історію: заснований 1940 року, за 84 роки своєї діяльності змінював назви, приміщення. З 1985 року палац розміщено у новозбудованому спеціалізованому приміщенні, у якому перебуває й досі. Заклад пройшов шлях від колишнього невеликого Палацу піонерів – до одного з лідерів позашкільної освіти в Східній Європі [2].

За роки функціонування Рівненський ПДМ змінював свої концепції функціонування – перед здобуттям незалежності відбувалося переосмислення позашкільної діяльності у формат позашкільної освіти. Варто вказати, що в цей період модернізація діяльності та утворення нової системи позашкільля відбувалася в усіх вітчизняних закладах позашкільної освіти [1, 24]. І в перше десятиліття незалежності формується опрацювання нової моделі Рівненського ПДМ – як центру профільного навчання із впровадженням освітніх інновацій, наукових досліджень та експериментів. Далі Палац починає розвиватися як ресурсний центр муніципальної освіти, проводить ребрендинг і в сьогодення входить як єдиний заклад позашкільної освіти в Україні, який працює за авторською моделлю [2].

Особливої уваги науковців заслуговує питання потужної ролі особистості в розвитку культурних інституцій та освітніх установ. Вона часто є вкрай важливою і виявляється у багатьох аспектах – харизматичні керівники є ініціаторами змін, генерують ідеї та втілюють їх у життя; забезпечують якісне функціонування і розвиток закладів, створюючи власні школи та наукові напрями; виводять культурні та освітні установи на якісно новий рівень за рахунок стратегічного бачення, неординарних рішень, вміння оточити себе енергійними фахівцями та надихати команду.

Ключову роль у розвитку Рівненського ПДМ, на нашу думку, відіграє незмінний директор закладу ось уже протягом 47-ми років – Ірина Первушевська, талант, енергія, управлінська майстерність та бачення перспективи якої реформував та підняв на високий рівень позашкільля у м. Рівному. І. Первушевська ефективно керує закладом, є ініціатором та натхненником усіх інновацій та експериментів, втілених у палаці за ці десятиліття.

Сьогоднішній Рівненський Палац дітей та молоді включає в себе профільні школи, профільні спеціалізовані центри, художні колективи, клуби та об'єднання. За ними стоять потужні структурні підрозділи різних напрямів, серед яких Школа Бізнесу, IT-школа, Школа образотворчого мистецтва, Школа народного танцю, Школа сучасної хореографії, Школа-студія естрадного вокалу, Школа спортивного танцю, Школа інтелектуальних видів спорту, Спортивні школи східних единоборств та художньої гімнастики, Музична студія, Етнокультурний та Екологічний центри, Театр-студія «Маленький принц», клуб авторської пісні «Музика мрій», клуб східного танцю «Орхідея» та інші. Керівництво ПДМ – це 4 заступники директора, більше 20-ти представників адміністрації та керівників структурних підрозділів закладу.

Викладачі Палацу разом із вихованцями, випускниками, батьками та громадою втілюють у життя цікаві проекти – Благодійний марафон «З вірою в майбутнє», щорічну традиційну благодійну акцію «Добро на Різдво», Міжнародний багатожанровий Арт Сіквел проєкт «Стіни», Міжнародний культурно-освітній проєкт «Разом можемо більше», проєкти «Біорізноманіття навколо», «Графіті-автограф», «Шриффт – артефакт нації», «Гілля калин похилилося», тихий фестиваль відповідальності тощо. Колективи, які функціонують в межах профільних шкіл та центрів беруть участь та перемагають у численних Всеукраїнських та Міжнародних фестивалях і конкурсах.

Одним із відомих та важливих подій у місті є Благодійний марафон «З вірою в майбутнє», який вперше було проведено 1996 року. З того часу він став традиційним та відбувається щороку й донині: 2023 року було проведено XXVIII фестиваль. Головна мета події – соціальна підтримка обдарованих дітей-сиріт, напівсиріт, дітей з інвалідністю, які є випускниками Палацу – викликала ланцюгову реакцію підтримки небайдужих рівнян. Резонанс Марафону переріс у потужне дійство, до якого останніми роками долучаються й міжнародні партнери.

На окрему увагу заслуговує діяльність Етнокультурного Центру ПДМ, в структурі якого функціонує лабораторія поліського фольклору та три творчі колективи: зразковий фольклорний гурт «Весняночка», народний фольклорний гурт «Веснянка» та етногурт «Сільська музика». Основними напрямками їх роботи є експедиційно-пошукова, видавнича, виконавська діяльність, реконструкція поліського автентичного співу та гри на традиційних музичних інструментах. Незмінним художнім керівником Центру є Віктор Ковальчук.

У перші дні повномасштабного вторгнення ПДМ миттєво відреагував на потреби та запити цього складного часу: у Палаці було зорганізовано Волонтерський центр. Усі охочі та небайдужі рівняни плели та плетуть маскувальні сітки, кікімори. Крім того, був створений Арт-десант Центру дозвілля ПДМ, який згрупував навколо себе діток різного віку, вимушено переміщених із місць активних воєнних дій. Адже Рівне стало прихистком для тисяч родин із Сходу та Півночі України. Педагоги та вихованці Палацу організовували для цих діток окремі заняття, майстер-класи, розвиваючі руханки, міні-концерти.

Отже, позашкільля відіграє важливу роль у вихованні гармонійно та всебічно розвиненої особистості. Потужним багатопрофільним майданчиком позашкільньої освіти у м. Рівне є Рівненський міський палац дітей та моло-

ді — єдиний в Україні, який працює за авторською моделлю. За роки свого існування Рівненський ПДМ зrealізував сотні проєктів — Всеукраїнського та Міжнародного рівня, виховав та вплинув на долі тисяч рівнян, які зrealізували себе в житті саме завдяки дотичності до великої потужної родини Палацу.

Список використаних джерел:

1. Мосякова І. Ю. Організаційно-педагогічні засади управління багатопрофільним позашкільним навчальним закладом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06. Київ, 2018. 373 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/195383404.pdf> (дата звернення: 29.01.2024).
2. Рівненський міський палац дітей та молоді. URL: <https://new.pdm.org.ua/> (дата звернення: 29.01.2024).

**Карпенко
Анна Михайлівна**

секретар-друкарка
спеціалізованої вченої ради Д 05.053.01,
Вінницький державний педагогічний
університет імені Михайла Коцюбинського

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА ПЕРІОДУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Формування життєвих навичок молодших школярів завжди було і залишається одним з найважливіших завдань учителя молодших класів. Українська дитяча література є одним із засобів формування цих навичок. Читаючи або слухаючи, наслідуючи поведінку улюблених героїв, діти вчаться правильно спілкуватись, розуміти, співчувати, самостійно приймати рішення, долати труднощі, контролювати свої емоції, бути стійкими в різних ситуаціях. З повномасштабним вторгненням РФ в Україну змінилося життя дітей, а отже змінилась і література. За допомогою вчителя, а також батьків, ця література покликана допомогти нашим дітям пережити важкі часи і залишитися морально та емоційно стійкими.

Формування життєвих навичок молодших школярів розглядали у своїх працях А. Бобро, Н. Оношко, М. Шевчук, Ю. Смолянко, О. Ігнатенко та інші.

А. Бобро в статті «Формування soft skills у майбутніх учителів початкової школи» розкриває актуальність формування soft skills майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи. Він за-

Наукове видання

Матеріали III Всеукраїнської наукової конференції

ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

м. Київ, 28 березня 2024 р.

Упорядник *Катерина Кириленко*

Літературна редакція *Світлана Котляренко*

Технічна редакція *Вікторія Стратюк*

Дизайн *Катерина Кириленко, Вікторія Стратюк*

Верстка *Вікторія Стратюк*

Список використаних джерел оформлений відповідно до нормативних положень ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Тези були надіслані учасниками конференції в період від 18 грудня 2023 р. до 4 березня 2024 р.

Текст збірника був перевірений на предмет плагіату в системі Unichack 7 березня 2024 р.